

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Haber-Yorum

Belfast'taki İsyan Olayları: Parçalanmış ve Bölünmüş Siyasi Sistemin Bir Başka Göstergesidir

Haber:

Kuzey İrlanda'nın başkenti Belfast son dönemde göçmenlere yönelik isyan eylemlerine, saldırılara, yaygın bir kaosa ve insanlar arasındaki gerilimin tırmanmasına tanık oldu; haberlere göre bu kargaşalar, Sudanlı bir göçmenin yerli bir adamı bıçaklayarak ağır yaraladığı iddiasıyla suçlandığı bir saldırının ardından patlak verdi; bu olay doğal olarak birçok sakinler arasında şok, endişe ve öfkeye yol açtı. Bunu takip eden günlerde protestolar şiddet olaylarına dönüştü; zira göçmenler ve azınlık gruplar saldırıların hedefi haline geldi; bu da Kuzey İrlanda'da ve Birleşik Krallık genelinde göç, toplumsal ilişkiler ve toplumsal uyum konusundaki tartışmaların yeniden alevlenmesine neden oldu.

Yorum:

Bu olayların fitilini ateşleyen bıçaklı saldırı, kesin bir şekilde kınanması gereken ciddi ve endişe verici bir suçtur. Şiddetin her kurbanı adaleti hak etmekte olup bundan sorumlu olanların tam anlamıyla hesap vermesi gerekir. Bununla birlikte, tek bir kişinin davranışları asla bütün bir topluluğa yönelik düşmanlığı haklı çıkarmak için kullanılmaması gerektiği gibi suç konusunda hiçbir sorumluluk taşımayan masum göçmenlere, mültecilere veya azınlık gruplara saldırmak için de bir bahane olarak kullanılmaması gerekir. Tek bir olaya yönelik halkın öfkesinin, göçmenlere karşı daha geniş çaplı bir şiddete dönüşme hızı, köklü toplumsal bölünmelerin nasıl hızla istismar edilip körüklenebileceğini ortaya koymaktadır.

Belfast'ta son zamanlarda tanık olunan sahnelere, münferit olaylar ya da sadece az sayıda aşırılıkçıların davranışları olarak bakılmaması gerekir; zira bunlar, Batı toplumlarının ve bu toplumlara yöneten siyasi sistemlerin içinde var olan daha derin bölünmelerin belirtileridir.

Avrupa'nın dört bir yanındaki göçmen karşıtı söylemler, egemen siyasi söylem içinde giderek daha yaygın bir hâle gelmiştir. Göçmenler ve etnik azınlıklar, çoğu zaman kamu hizmetleri üzerinde bir yük, ulusal kimliğe yönelik bir tehdit ya da ekonomik sıkıntıların sebebi olarak tasvir edilmektedir. Toplumsal ve ekonomik zorlukların yaşandığı dönemlerde, marjinalleştirilmiş topluluklar genellikle günah keçisi olarak gösterilmektedir; bu da siyasi liderlerin, kamuoyunun öfkesini kendi başarısızlıklarından başka bir yöne çekmelerine imkân vermektedir.

Aslında göçmenler ne konut sıkıntısının ne yaşam maliyetlerinin artmasının ne sağlık sistemlerinin bozulmasının ne de ekonomik uçurumun genişlemesinin bir nedeni değildir. Bu sorunlar, uzun yıllar boyunca alınan siyasi ve ekonomik kararların bir sonucudur; bununla birlikte bu krizlerin köklü nedenlerini tedavi etmek yerine, pek çok siyasetçi kamuoyunun endişelerini istismar etmeye devam ederek suçu bu etnik gruplara ve yeni gelen göçmenlere atmaktadırlar.

Bu sorunun özü, milliyetçilik fikrinde yatmaktadır. Çünkü modern ulus devletler, bireylerin öncelikle kendilerini, vatandaşlık, etnik köken ve ulusal çıkarlar aracılığıyla tanımlamaya teşvik etmektedir. Bu dünya görüşü kaçınılmaz olarak

bir “biz ve onlar” zihniyetini oluşturmakta; bu da her ne zaman toplum zorluklarla karşı karşıya kalsa, yabancı olarak görülen kişilerin şüphe, hoşnutsuzluk ve düşmanlığa maruz kalmasına neden olmaktadır.

Tarih, bu düşüncenin sonuçlarını defalarca ortaya koymuştur. Zira sömürgecilik ve kölelikten ırk ayrımcılığına ve göçmen düşmanlığına kadar milliyetçilik, sürekli olarak bölünmeyi ve çatışmayı güçlendirmiştir. Bu arada hükümetler eşitlik ve çeşitlilikten bahsederken, insanları birbiriyle rekabet eden gruplara ayıran ulusal kimliğin propagandasını yapmaya devam etmekte ve bireylerin birbirlerini, ırk ve milliyet merceğinden yargılamaya teşvik etmektedir.

İslam, farklı ve köklü bir vizyon sunmaktadır; zira on dört asırdan fazla bir süredir İslam, Arap Yarımadası'nda egemen olan kabile ve ırkçı önyargılarla karşı karşıya kalmış ve bunları kökünden söküp atmıştır. Zira Allah Subhanehu ve Teala şöyle buyurmuştur: يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ **“Ey insanlar! Doğrusu biz sizi bir erkekle bir dişiden yarattık. Ve birbirinizle tanışmanız için sizi kavimlere ve kabilelere ayırdık. Muhakkak ki Allah yanında en değerli olanınız, O'ndan en çok korkanınızdır. Şüphesiz Allah bilendir, her şeyden haberdardır.”** [Hucurat 13]

İslam, ırkçılığı, milliyetçiliği, kabileciliği ve ırk, dil veya uyruk temelinde yapılan her türlü ayrımcılığı reddetmektedir. Zira Rasul Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: لَيْسَ مِنَّا مَنْ دَعَا إِلَىٰ عَصَبِيَّةٍ وَلَيْسَ مِنَّا مَنْ قَاتَلَ عَلَىٰ عَصَبِيَّةٍ وَلَيْسَ مِنَّا مَنْ مَاتَ عَلَىٰ عَصَبِيَّةٍ **“İrkçılığa (asabiyyeye) çağırana bizden değildir; ırkçılık için savaşana bizden değildir; ırkçılık üzere, asabiyye uğruna ölen bizden değildir.”**

İslam, insanları, ırk veya uyruk yoluyla birbirine bağlamak yerine, ortak değerler, adalet ve Allah Subhanehu ve Teala'ya karşı sorumluluk yoluyla birbirine bağlamaktadır. Tarihi boyunca İslam hadaratı, farklı ırk, dil ve kökenlere sahip insanları tek bir devlet çatısı altında birleştirmiştir; zira burada bireyler, ten rengi veya doğdukları yere göre değil, davranışlarına ve şahsiyetlerine göre değerlendirilirdi.

Bu nedenle Belfast'ta tanık olunan olaylar, ırkçılık ve yabancı düşmanlığını ve bunları doğuran ideolojik temelleri koruyarak tam anlamıyla tedavi edilemeyeceğini hatırlatma mesabesinde olması gerekir. Toplumlar milliyetçilik, kimlik politikaları ve siyasi kazanımlar peşinde koşmaya devam ettikleri sürece, bu bölünmeler farklı şekillerde ortaya çıkmaya devam edecektir.

Gerçek bir değişim, şiddetin meydana gelmesinden sonra sırf onu kınamaktan daha fazlasını gerektirmektedir; dahası öncelikle bölünmeyi besleyen düşünce biçimlerine ve sistemlere meydan okumayı gerektirmektedir. İslam, ırkçılığı kökünden söküp atan, ırkçı ve milliyetçi ayrımcılığın tüm şekillerini reddeden ve ırk veya köken ayrımı gözetmeksizin tüm insanlar için adalet ve onuru tesis eden alternatif bir model sunmaktadır.

Dünyanın, bölünmenin nedenlerinin devam etmesini sağlayan hoşgörü sloganlarının artmasına ihtiyacı yoktur; aksine bu nedenleri tamamen ortadan kaldıracak kapsamlı bir sisteme ihtiyacı vardır. İslam'ın sunduğu vizyon işte budur.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Yasmin Malik